EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 19.6.2024.
COM(2024) 620 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Austrije

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 620 final}

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Austrije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97[1], a posebno njezin članak 3. stavak 3.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća[2], kojom je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost stupila je na snagu 19. veljače 2021. Mehanizmom za oporavak i otpornost pruža se financijska potpora državama članicama za provedbu reformi i ulaganja i generira fiskalni impuls koji će se financirati sredstvima EU-a. Njime se, u skladu s prioritetima europskog semestra, doprinosi gospodarskom i socijalnom oporavku i provedbi održivih reformi i ulaganja, posebno u cilju promicanja zelene i digitalne tranzicije i jačanja otpornosti gospodarstava država članica. Mehanizmom se pomaže i jačanju javnih financija te poticanju rasta i otvaranja radnih mjesta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, poboljšanju teritorijalne kohezije unutar EU-a i podupiranju kontinuirane provedbe europskog stupa socijalnih prava.

(2) Uredba o planu REPowerEU[3] donesena je 27. veljače 2023. u cilju postupnog ukidanja ovisnosti Europske unije o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. Time bi se doprinijelo

---

1 SL L 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

3 Uredba (EU) 2023/435 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavljâ o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost i o izmjeni

energetskoj sigurnosti i diversifikaciji opskrbe energijom u EU-u, dok bi se istodobno postiglo povećanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora, kapaciteta za skladištenje energije i energetske učinkovitosti. Austrija je u svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost dodala novo poglavlje o planu REPowerEU kako bi financirala ključne reforme i ulaganja kojima će se doprinijeti ostvarenju ciljeva plana REPowerEU.

(3) Komisija je 16. ožujka 2023. objavila komunikaciju „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”[4], na kojoj će se temeljiti donošenje odluka o politikama i okvirni uvjeti za povećanje rasta. U toj se komunikaciji definira devet pokretača konkurentnosti koji se međusobno dopunjuju. Među njima se pristup privatnom kapitalu, istraživanje i inovacije, obrazovanje i vještine te jedinstveno tržište ističu kao najvažniji prioriteti politika za reforme i ulaganja kojima će se rješavati sadašnji problemi produktivnosti i jačati dugoročna konkurentnost EU-a i njegovih država članica. Nakon te komunikacije Komisija je 14. veljače 2024. objavila Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti[5]. U izvješću se detaljno opisuju konkurentske prednosti i nedostaci europskog jedinstvenog tržišta i prate godišnja kretanja u odnosu na devet utvrđenih pokretača konkurentnosti.

(4) Komisija je 21. studenog 2023. donijela Godišnji pregled održivog rasta za 2024.[6], čime je označen početak ciklusa europskog semestra 2024. za koordinaciju ekonomskih politika. Europsko vijeće potvrdilo je 22. ožujka 2024. prioritete Godišnjeg pregleda održivog rasta za 2024. na temelju četiri dimenzije konkurentne održivosti. Komisija je 21. studenog 2023. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2024., u kojem Austrija nije utvrđena kao jedna od država članica koja je možda pogođena neravnotežama ili za koju postoji rizik da bude pogođena neravnotežama i za koju je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je istog dana donijela i mišljenje o nacrtu proračunskog plana Austrije za 2024. Komisija je donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja, koju je Vijeće donijelo 12. travnja 2024., kao i Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2024., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načelâ europskog stupa socijalnih prava i koji je Vijeće donijelo 11. ožujka 2024.

(5) EU-ov novi okvir gospodarskog upravljanja stupio je na snagu 30. travnja 2024. Taj okvir obuhvaća novu Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća (EU) 2024/1263 o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97. Obuhvaća i izmijenjenu Uredbu (EZ) br. 1467/97 o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita i izmijenjenu Direktivu 2011/85/EU o proračunskim okvirima država članica[7]. Ciljevi su novog okvira održivost javnog duga te održiv i uključiv rast koji će se postići postupnom fiskalnom konsolidacijom, reformama i ulaganjima. Okvir potiče odgovornost na nacionalnoj razini i više je usmjeren na srednjoročno razdoblje i na

---

uredaba (EU) br. 1303/2013, (EU) 2021/1060 i (EU) 2021/1755 te Direktive 2003/87/EZ (SL L 63, 28.2.2023., str. 1.)., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Uredba Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) i Direktiva Vijeća (EU) 2024/1265 od 29. travnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

djelotvorniju i koherentniju provedbu. Svaka država članica trebala bi Vijeću i Komisiji dostaviti nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan. Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi sadržavaju fiskalne i investicijske obveze i obveze pojedine države članice u pogledu reformi te obuhvaćaju četverogodišnje ili petogodišnje razdoblje planiranja, ovisno o redovnom trajanju nacionalnog zakonodavnog postupka. Kretanje neto rashoda[8] u nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima trebalo bi biti u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2024/1263, uključujući zahtjeve da se dug opće države uvjerljivo smanjuje ili nastavi uvjerljivo smanjivati najkasnije do kraja razdoblja prilagodbe odnosno da se zadrži na razboritim razinama ispod 60 % BDP-a, a da se državni deficit u srednjoročnom razdoblju smanji i/ili zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a. Ako se država članica obveže da će provesti relevantan skup reformi i ulaganja u skladu s kriterijima iz Uredbe (EU) 2024/1263, razdoblje prilagodbe može se produljiti za najviše tri godine. Komisija će radi potpore u izradi tih planova [21. lipnja] 2024. državama članicama dostaviti smjernice o sadržaju planova i naknadnih godišnjih izvješća o napretku koje će trebati dostaviti i, u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2024/1263, tehničke smjernice o fiskalnim prilagodbama (referentne smjerove kretanja i tehničke informacije, ovisno o slučaju). Države članice trebale bi dostaviti svoje srednjoročne fiskalno-strukturne planove do 20. rujna 2024., osim ako država članica i Komisija postignu dogovor o produljenju tog roka za razumno razdoblje. Države članice trebale bi osigurati uključivanje nacionalnih parlamenata i savjetovati se s neovisnim fiskalnim institucijama, socijalnim partnerima i drugim relevantnim nacionalnim dionicima, prema potrebi. Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika nastavlja se u 2024. razvijati u skladu s provedbom Mehanizma za oporavak i otpornost. Potpuna provedba planova za oporavak i otpornost i dalje je ključna za ostvarenje prioriteta politika u okviru europskog semestra jer planovi doprinose djelotvornom odgovoru na sve ili na znatan dio izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju izdanima posljednjih godina. Preporuke za pojedinu zemlju iz 2019., 2020., 2022. i 2023. i dalje su jednako relevantne i za planove za oporavak i otpornost koji su revidirani, ažurirani ili izmijenjeni u skladu s člancima 14., 18. i 21. Uredbe (EU) 2021/241.

(6) Austrija je 30. travnja 2021. Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi. Vijeće je 13. srpnja 2021. donijelo Odluku o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Austrije[9], koja je izmijenjena 9. studenog 2023. u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 jer se zbog objektivnih okolnosti plan za oporavak i otpornost djelomično više ne može provesti te radi uključivanja poglavlja o planu REPowerEU[10]. Isplata obroka ovisi o

---

8 Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe Vijeća (EU) 2024/1263 od 29. travnja 2024. (SL L 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Neto rashodi znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

9 Provedbena odluka Vijeća od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Austrije (10159/2021).

10 Provedbena odluka Vijeća od 7. studenog 2023. o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Austrije (14472/2023).

odluci Komisije, koja se donosi u skladu s člankom 24. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241, da je Austrija u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u Provedbenoj odluci Vijeća. Pretpostavlja se da su ključne etape i ciljne vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri postignute ako dotična država članica nije ukinula mjere.

(7) Komisija je 19. lipnja 2024. objavila Izvješće za Austriju[11] za 2024. U njemu je ocijenjen napredak Austrije u smislu relevantnih preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo u razdoblju od 2019. do 2023. i analizirana je provedba plana za oporavak i otpornost Austrije. Na temelju te analize u tom izvješću utvrđeni su nedostaci u odnosu na izazove koji nisu obuhvaćeni ili su samo djelomično obuhvaćeni planom za oporavak i otpornost, kao i novi i predstojeći izazovi. Ocijenjen je i napredak Austrije u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva EU-a u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja.

(8) Prema podacima koje je potvrdio Eurostat[12], deficit opće države u Austriji se s 3,3 % BDP-a u 2022. smanjio na 2,7 % BDP-a u 2023., dok je dug opće države pao sa 78,4 % BDP-a krajem 2022. na 77,8 % BDP-a krajem 2023.

(9) Vijeće je 12. srpnja 2022. preporučilo[13] da Austrija poduzme mjere čiji je cilj osigurati da rast primarnih tekućih rashoda koje financira država u 2023. bude u skladu s općim neutralnim smjerom politike[14], uzimajući u obzir stalnu privremenu i ciljanu potporu kućanstvima i poduzećima koja su najosjetljivija na povećanje cijena energije te osobama koje bježe iz Ukrajine. Austriji je preporučeno da se pripremi za prilagodbu postojeće potrošnje u skladu s razvojem situacije. Austriji je preporučeno i da poveća javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te energetsku sigurnost uzimajući u obzir inicijativu REPowerEU, među ostalim iskorištavanjem sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije. Prema Komisijinim procjenama smjer fiskalne politike[15] bio je u 2023. kontrakcijski (0,9 % BDP-a), u kontekstu visoke inflacije. Rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda) imao je u 2023. kontrakcijski učinak od 0,5 % BDP-a na smjer fiskalne politike. To uključuje pojačane ciljane mjere potpore kućanstvima i poduzećima koje su najosjetljivije na povećanja cijena energije za 0,2 % BDP-a. Rast primarnih tekućih rashoda koje financira država bio je 2023. u skladu s Preporukom Vijeća. Rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima drugih fondova EU-a iznosili su 0,2 % BDP-a u 2023. Ulaganja koja financira država iznosila su 3,5 % BDP-a u 2023., što je smanjenje od 0,1 postotna boda u odnosu na 2022. Austrija je financirala dodatna ulaganja sredstvima iz

11 SWD (2024) 620 final.

12 Eurostat-Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2024.

13 Preporuka Vijeća od 12. srpnja 2022. o Nacionalnom programu reformi Austrije i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2022., SL C 334, 1.9.2022., str. 162.

14 Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2024. procjenjuje se da će srednjoročni potencijalni rast proizvodnje Austrije u 2023. iznositi 8,7 % u nominalnom smislu, na temelju prosječne desetogodišnje stope potencijalnog realnog rasta i deflatora BDP-a za 2023.

15 Smjer fiskalne politike definira se kao godišnja promjena odnosnog stanja proračuna opće države. Cilj mu je procijeniti gospodarski poticaj koji proizlazi iz fiskalnih politika, onih koje financira država i onih koje se financiraju iz proračuna EU-a. Smjer fiskalne politike mjeri se kao razlika između i. srednjoročnog potencijalnog rasta i ii. promjene primarnih rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda (i isključujući privremene hitne mjere uvedene zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19) te uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratnim sredstvima) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova Unije.

Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova EU-a. Austrija je financirala javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju i energetsku sigurnost, npr. poboljšanjem širokopojasnog pristupa u ruralnim i udaljenim područjima i poticanjem kućanstava da grijanje na fosilna goriva zamijene tehnologijom grijanja iz obnovljivih izvora, što se djelomično financira sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova EU-a.

(10) U makroekonomskom scenariju na kojem se temelje austrijske gospodarske i proračunske projekcije predviđa se rast realnog BDP-a od 0,2 % u 2024. i 1,8 % u 2025. te se predviđa inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena od 3,8 % u 2024. i 2,7 % u 2025. Očekuje se da će se deficit opće države povećati na 2,9 % BDP-a u 2024. i iznositi 2,8 % BDP-a u 2025. te da će se udio duga opće države u BDP-u smanjiti na 77,5 % do kraja 2024. i na 77,4 % do kraja 2025. Nakon 2025. predviđa se postupno smanjenje deficita opće države na 2,8 % BDP-a 2026. i na 2,7 % BDP-a 2027. Stoga se planira da će saldo opće države tijekom trajanja Programa ostati ispod referentne vrijednosti deficita od 3 % BDP-a. S druge strane, predviđa se da će nakon 2025. udio duga opće države u BDP-u ostati stabilan na 77,4 % u 2026. i 2027. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. predviđa se da će se realni BDP povećati za 0,3 % u 2024. i za 1,6 % u 2025., a inflacija mjerena HIPC-om iznositi 3,6 % u 2024. i 2,8 % u 2025.

(11) U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. predviđa se državni deficit od 3,1 % BDP-a u 2024. i smanjenje udjela duga opće države u BDP-u na 77,7 % do kraja 2024. Povećanje deficita u 2024. uglavnom je posljedica odgođenih učinaka inflacije na rashodovnoj strani (plaće, mirovine, indeksirane socijalne naknade) i dodatne potrošnje iz nacionalnog fiskalnog okvira u području skrbi za djecu, stanovanja i klime, kao i nedavno donesenog paketa mjera za stanovanje i izgradnju. Osim toga, nekoliko hitnih mjera energetske potpore, kao što je ograničenje cijena električne energije, produljeno je do kraja 2024. Na temelju Komisijinih procjena predviđa se da će u 2024. smjer fiskalne politike biti ekspanzivan, za 0,4 % BDP-a.

(12) Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. očekuje se da će se u 2024. bespovratnom potporom (bespovratna sredstva) iz Mehanizma za oporavak i otpornost financirati rashodi u iznosu do 0,1 % BDP-a, u odnosu na 0,2 % BDP-a u 2023. Rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost omogućit će visokokvalitetna ulaganja i reforme za povećanje produktivnosti bez izravnog učinka na saldo i dug opće države Austrije.

(13) Vijeće je 14. srpnja 2023. preporučilo[16] da Austrija osigura razboritu fiskalnu politiku, osobito ograničavanjem nominalnog povećanja neto primarnih rashoda koje financira država[17] u 2024. na najviše 4,6 %. Države članice bile su pozvane da pri izvršenju svojih proračuna za 2023. i izradi nacrta proračunskih planova za 2024. vode računa o tome da će Komisija na temelju podataka o realizaciji za 2023. Vijeću predložiti pokretanje postupaka u slučaju prekomjernog deficita koji se temelje na deficitu. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024., predviđa se da će u Austriji doći do povećanja neto primarnih rashoda koje financira država za 5,9 % u 2024., što je više od preporučene maksimalne stope rasta. Ta prekomjerna potrošnja u odnosu na

[16] Preporuka Vijeća od 14. srpnja 2023. o Nacionalnom programu reformi Austrije za 2023. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2023., SL C 312, 1.9.2023., str. 186.

[17] Neto primarni rashodi definiraju se kao rashodi koje financira država bez i. diskrecijskih mjera na strani prihoda, ii. izdataka za kamate, iii. rashoda za cikličnu nezaposlenost te iv. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

preporučenu maksimalnu stopu rasta neto primarnih rashoda koje financira država na razini je 0,6 % BDP-a u 2024. Postoji rizik da to ne bude u skladu s preporukom Vijeća.

(14) Osim toga, Vijeće je preporučilo da Austrija u 2023. i 2024. što prije poduzme mjere radi postupnog ukidanja hitnih mjera energetske potpore na snazi i da ostvarene uštede iskoristi za smanjenje državnog deficita. Vijeće je dodatno utvrdilo da bi Austrija, budu li zbog novih povećanja cijena energije potrebne nove mjere potpore ili njihov nastavak, trebala osigurati da budu usmjerene na zaštitu ranjivih kućanstava i poduzeća, fiskalno pristupačne te da potiču smanjenje potrošnje energije. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024., neto proračunski trošak[18] hitnih mjera energetske potpore u 2023. procijenjen je na 1,4 % BDP-a, a predviđa se da će iznositi 0,4 % u 2024. i 0,1 % u 2025. Konkretno, pretpostavlja se da će ograničenje cijena električne energije za kućanstva i smanjenje pristojbe za energiju ostati na snazi 2024., iako s manjim učinkom[19]. Ako se u skladu s preporukom Vijeća ostvarene uštede iskoriste za smanjenje državnog deficita, u tim se projekcijama implicira fiskalna prilagodba od 1,0 % BDP-a u 2024., dok će u toj godini neto primarni rashodi koje financira država[20] imati ekspanzivan učinak od 0,4 % BDP-a na smjer fiskalne politike. Ne predviđa se postupno ukidanje hitnih mjera energetske potpore što prije u 2023. i 2024. Postoji rizik da to ne bude u skladu s preporukom Vijeća. Osim toga, ne predviđa se da će se ostvarene uštede u cijelosti iskoristiti za smanjenje državnog deficita. Postoji rizik da to ne bude u skladu s preporukom Vijeća. Proračunski trošak hitnih mjera energetske potpore usmjerenih na zaštitu ranjivih kućanstava i poduzeća procjenjuje se na manje od 0,1 % BDP-a u 2024. (0,4 % u 2023.), od čega manje od 0,1 % BDP-a šalje cjenovni signal da se smanji potražnja za energijom i poveća energetska učinkovitost (0,4 % u 2023.).

(15) Osim toga, Vijeće je Austriji preporučilo i da očuva javna ulaganja koja financira država i osigura učinkovitu apsorpciju bespovratnih sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstava iz drugih fondova Unije, osobito radi promicanja zelene i digitalne tranzicije. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024., predviđa se da će se javna ulaganja koja financira država smanjiti na 3,3 % BDP-a u 2024. u odnosu na 3,5 % BDP-a u 2023. To je rezultat iznimno visokih ulaganja u 2023., djelomično potaknutih zakonom o općinskim ulaganjima. Uzimajući u obzir te dodatne čimbenike, procijenjeno je da su javna ulaganja u 2024. u skladu s preporukom Vijeća. Osim toga, očekuje se da će javni rashodi koji se financiraju prihodima iz sredstava fondova EU-a, uključujući bespovratna sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost, ostati stabilni na 0,2 % BDP-a u 2024.

(16) Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze i uz pretpostavku nepromijenjenih politika, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. predviđa se državni deficit od 2,9 % BDP-a u 2025. Smanjenje deficita u 2025. uglavnom je rezultat umjerenijeg povećanja plaća, mirovina i socijalnih naknada zbog smanjenja inflacije i

---

[18] Ta vrijednost predstavlja razinu godišnjeg proračunskog troška tih mjera, uključujući prihode i rashode i, ovisno o slučaju, isključujući prihode od poreza na neočekivanu dobit dobavljača energije.

[19] Za mjere za koje je Austrija navela da će ostati na snazi do kraja 2024. u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. pretpostavlja se proračunski učinak i u 2025.

[20] Taj se učinak mjeri kao promjena primarnih rashoda opće države, bez i. dodatnog proračunskog učinka diskrecijskih mjera na strani prihoda, ii. jednokratnih rashoda, iii. rashoda za cikličku nezaposlenost i iv. rashoda koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratna sredstva) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova Unije, u odnosu na srednjoročnu (10-godišnju) prosječnu stopu potencijalnog rasta nominalnog BDP-a, izraženo kao udio u nominalnom BDP-u.

postupnog ukidanja mjera za ublažavanje učinka visokih cijena energije. Predviđa se da će do kraja 2025. doći do povećanja udjela duga opće države u BDP-u na 77,8 %. Povećanje udjela duga u BDP-u u 2025. uglavnom je posljedica viših izdataka za kamate u 2024. i nižih stopa rasta nominalnog BDP-a.

(17) Fiskalni okvir Austrije oslanja se na složen sustav međuvladinih transfera između saveznih i regionalnih vlasti, čime se pružaju ograničeni poticaji za učinkovitu javnu potrošnju. Zbog nedostatka porezne autonomije financiranje rashoda na svim saveznim razinama uvelike ovisi o tom sustavu. U 2023. udio prihoda iz vlastitih izvora saveznih država u svim javnim prihodima bio je vrlo malen. Istodobno, financiranje osnovnih usluga kao što su zdravstvo, skrb za djecu i javni prijevoz djelomično ovisi o rashodima saveznih država i općina. Demografske promjene i zelena tranzicija dodatno povećavaju pritisak na troškove saveznih država i općina, dok prihodi iz vlastitih izvora nisu povezani s dinamikom rashoda. Postojeći fiskalni okvir dovodi do neučinkovitosti i nedostatka transparentnosti jer oslabljuje vezu između poreznog opterećenja i javnih rashoda. Bolje usklađivanje prihoda iz vlastitih izvora s državnom potrošnjom na nižoj razini te jačanje transparentnosti i koordinacije važni su za poboljšanje ukupne kvalitete javne potrošnje. Reforma sustava poreza na imovinu mogla bi se iskoristiti za poboljšanje fiskalnog federalizma i cijelog poreznog sustava.

(18) Struktura poreza i dalje se u velikoj mjeri oslanja na dohodak od rada (porezi na plaće i doprinosi za socijalno osiguranje) i potrošnju. Austrija je 2022. imala treći po veličini udio poreza u BDP-u u EU-u i vrlo visok porezni klin. Od 2023. razredi poreza na dohodak indeksirani su zbog inflacije, čime je spriječeno daljnje povećanje poreznog klina zbog prelaska plaća u viši porezni razred. Istodobno su ekosocijalnom poreznom reformom iz 2022. uvedene olakšice u području poreza i socijalne sigurnosti, a u prometni sektor i sektor grijanja uvedeno je određivanje cijena CO_2, čime je poboljšana struktura poreza. Međutim, još treba poraditi na nekoliko dugotrajnih strukturnih izazova u strukturi poreza. Bolje iskorištavanje poreza koji su povoljniji za rast moglo bi pomoći i u stvaranju potrebnog proračunskog prostora i poboljšati pravednost poreznog sustava.

(19) Rashodi za zdravstvenu skrb među najvišima su u EU-u, a mnoge zdravstvene usluge i dalje pružaju bolnice, što je skup i manje učinkovit način pružanja skrbi. Predviđa se da će se javni rashodi za zdravstvo povećati sa 7,8 % BDP-a u 2022. na 8,8 % BDP-a u 2050. Osim toga, očekuje se da će porast i starenje stanovništva dovesti do povećanja korištenja zdravstvenih usluga, što će dodatno povećati zabrinutost u pogledu fiskalne održivosti. Reforma zdravstvene skrbi iz 2023. uključivala je znatna ulaganja u primarnu i ambulantnu skrb, digitalizaciju i prevenciju, što bi moglo dugoročno doprinijeti ograničenju troškova ako bude popraćeno strukturnim reformama. Bit će ključno osigurati da se pacijenti dosljedno usmjeravaju kroz zdravstveni sustav, među ostalim nastojanjem da povećana dostupnost usluga zdravstvene skrbi dovede do manje opterećenosti postojećih bolničkih ili ambulantnih usluga specijalističke zdravstvene skrbi. Austrijskim planom za oporavak i otpornost doprinijet će se jačanju izvanbolničke primarne zdravstvene zaštite, posebno podupiranjem postojećih i novih lokalnih centara primarne zdravstvene zaštite. Međutim, paket reformi iz 2023. nije sadržavao strukturne reforme kojima bi se uskladile odgovornosti za financiranje i potrošnju u cilju povećanja učinkovitosti.

(20) Reformom dugotrajne skrbi iz 2023. poboljšana je primjerenost pružanja usluga zbog starenja stanovništva. Istodobno, povećanje sudjelovanja žena na tržištu rada i promjene u obiteljskoj strukturi zahtijevaju jačanje formalnih struktura skrbi. Iako je

reforma dugotrajne skrbi pomogla u poboljšanju mogućnosti osposobljavanja, radnih uvjeta i plaća osoblja u području dugotrajne skrbi, potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se poboljšao položaj samozaposlenih njegovatelja koji žive u kućanstvu. Osim toga, reformom nije obuhvaćena strukturna fiskalna održivost. Predviđa se da će se rashodi za dugotrajnu skrb gotovo udvostručiti, s 1,6 % BDP-a u 2022. na 3,1 % BDP-a u 2070. Sustav dugotrajne skrbi karakteriziraju podijeljene nadležnosti za financiranje i pružanje usluga. Bilo bi poželjno povećati usklađenost financiranja i usluga, koordinirati različite sektore i uspostaviti zajedničke standarde uspješnosti u svim regijama. Imovinski cenzus utvrđuje se za kućnu njegu i skrb u zajednici, ali ne i za rezidencijalnu skrb, što dovodi do financijskog poticaja za korištenje relativno skuplje rezidencijalne skrbi.

(21) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) i kriterijem 2.2. iz Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241, austrijski plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno nadopunjuju i trebaju se provesti do 2026. Očekuje se da će pomoći da se djelotvorno odgovori na sve ili na znatan dio izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju. U tom kratkom roku, brz nastavak djelotvorne provedbe plana, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, ključan je za poticanje dugoročne konkurentnosti Austrije zelenom i digitalnom tranzicijom, uz istodobno osiguravanje socijalne pravednosti. Kako bi se obveze iz plana izvršile do kolovoza 2026., bitno je da Austrija nastavi provedbu reformi i ulaganja tako što će riješiti problem novih kašnjenja. Konkretno, iznimno je važno nastaviti s pripremom drugog i trećeg zahtjeva za plaćanje. Sustavno uključivanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera, civilnog društva i drugih relevantnih dionika i dalje je ključno kako bi se osigurala opća odgovornost za uspješnu provedbu plana za oporavak i otpornost.

(22) U skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2021/1060 Austrija u okviru preispitivanja fondova kohezijske politike u sredini programskog razdoblja treba do ožujka 2025. preispitati svaki program, uzimajući u obzir, među ostalim, izazove utvrđene u preporukama za pojedinu zemlju iz 2024., kao i u svojem nacionalnom energetskom i klimatskom planu. To preispitivanje osnova je za konačnu dodjelu financijskih sredstava EU-a uključenih u svaki od tih programa. Austrija je ostvarila napredak u provedbi kohezijske politike i europskog stupa socijalnih prava, no i dalje su prisutni izazovi. Regionalne razlike u Austriji među najmanjima su u EU-u, ali one koje postoje mogle bi se u budućnosti povećati, djelomično zbog demografskih izazova i depopulacije u određenim udaljenim ruralnim područjima. Važno je ubrzati provedbu kohezijske politike, a prioriteti dogovoreni u programima i dalje su relevantni. Posebno je važno poboljšati učinkovitost sustava istraživanja i inovacija, u skladu s nacionalnim i regionalnim strategijama pametne specijalizacije, te koristiti veze između znanosti i poduzeća. Potrebno je nastaviti i sa zelenim ulaganjima, posebno u promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje ugljičnog otiska, među ostalim primjenom novih zelenih tehnologija. Integrirani pristupi teritorijalnom razvoju za potporu uključivom i održivom lokalnom razvoju od ključne su važnosti. Poticanje kvalitete i uključivosti obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju, i dalje je važno, a trebalo bi nastaviti i s ulaganjima kojima je cilj aktivno uključivanje i zapošljivost. Austrija bi mogla iskoristiti i inicijativu Platforma za strateške tehnologije za Europu kako bi podržala razvoj ili proizvodnju ključnih tehnologija, uključujući čiste i resursno učinkovite tehnologije.

(23) Osim gospodarskih i socijalnih izazova obuhvaćenih planom za oporavak i otpornost i onih za koje se koriste sredstva iz fondova EU-a, Austrija se suočava s nekoliko dodatnih izazova povezanih s tržištem rada, poslovnom dinamikom i pristupom rizičnom kapitalu te trajnom ovisnošću o uvozu plina iz Rusije i relativno visokim emisijama u prometnom sektoru.

(24) Stopa zaposlenosti žena u ekvivalentima punog radnog vremena niža je od prosjeka EU-a, iako se bilježi uzlazni trend. Austrija je na drugom mjestu u EU-u po zapošljavanju žena na nepuno radno vrijeme. Nedostatak kvalitetnih ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, zajedno sa snažnim regionalnim razlikama, bitno utječe na visok udio žena zaposlenih na nepuno radno vrijeme. U 2023. samo je 24,1 % djece mlađe od tri godine sudjelovalo u formalnoj skrbi za djecu, pa je stopa sudjelovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju i dalje općenito ispod prosjeka EU-a od 34,9 %. Dvostruko opterećenje plaćenim radom i obvezama skrbi znatno više pogađa žene nego muškarce. Iako se poduzimaju koraci za povećanje dostupnosti i kvalitete ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, radno vrijeme ustanova za skrb o djeci ne omogućuje bitno produljenje radnog vremena za roditelje koji imaju obvezu skrbi, a to su uglavnom žene. Nadalje, uvođenjem obveznih standarda kvalitete u rani i predškolski odgoj i obrazovanje moglo bi se bolje osigurati pružanje kvalitetne skrbi u cijeloj zemlji.

(25) Austrija bilježi pad poslovne dinamičnosti, pri čemu su stope osnivanja i gašenja poduzeća među najnižima u EU-u. Udio *start-up* i mladih poduzeća opada, što negativno utječe na produktivnost (dok je 2013. udio mladih poduzeća iznosio 5,4 %, taj je postotak 2020. pao na 3,8 %, što je ispod prosjeka EU-a). Udio brzorastućih poduzeća također je znatno ispod prosjeka EU-a (u 2021. 8,21 % po broju poduzeća i 7,29 % po broju zaposlenika, u usporedbi s 9,18 % odnosno 12,40 % u EU-u). Prema međunarodnim standardima, nedovoljno je financiranje vlasničkim kapitalom. Ograničena ponuda privatnog rizičnog kapitala prepreka je inovativnim poduzećima i širenju tehnologije. Ponuda i potražnja rizičnog kapitala u Austriji nisu posebno visoke, što bi moglo otežati osnivanje i rast novih tehnološki intenzivnih ili inovativnih poduzeća. Ograničenje pristupa financiranju poduzetničkim kapitalom posebno utječe na inovativne MSP-ove i *start-up* poduzeća. Financiranje rizičnim kapitalom nedovoljno je razvijeno, pa je privatni vlasnički kapital iznosio samo 0,14 % BDP-a u 2022., što je znatno ispod prosjeka EU-a od 0,64 %, a poduzetnički kapital 0,041 % BDP-a (prosjek EU-a: 0,09 %).

(26) Nedostatak i neusklađenost vještina s potrebama tržišta rada među najtežim su izazovima Austrije, a očekuje se da će starenje stanovništva dodatno pogoršati situaciju. Stopa slobodnih radnih mjesta u Austriji i dalje je među najvišima u EU-u i od kraja 2021. veća je od 4 %. Iako se stopa zaposlenosti starijih radnika u posljednjem desetljeću stalno povećavala i 2023. dosegnula 57,7 %, i dalje je znatno ispod prosjeka EU-a od 63,8 %. Stariji radnici, čije su digitalne vještine ograničenije i koji su zbog svoje dobi često diskriminirani, teško se ponovno uključuju na tržište rada. Niskokvalificirane osobe samo s obveznom razinom školskog obrazovanja posebno su ranjive i njihov je udio u nezaposlenima najveći u Austriji. Isto tako, osobe migrantskog podrijetla i osobe u nepovoljnom socioekonomskom položaju slabije sudjeluju na tržištu rada i nailaze na posebne prepreke, među ostalim i zbog problematičnog prelaska iz škole na posao. Prema istraživanju Programa za međunarodnu procjenu učenika (PISA) za 2022. otprilike svaki četvrti petnaestogodišnji austrijski učenik nije imao minimalnu razinu znanja iz matematike, čitanja i prirodoslovlja, a po znanju iz matematike takvih je 45 % osoba u

nepovoljnom položaju ili migrantskog podrijetla. Nadalje, gotovo je dvostruko veća vjerojatnost da će mladi rođeni izvan EU-a rano napustiti školovanje, što negativno utječe na njihovu integraciju na tržište rada. Provode se mjere iz plana za oporavak i otpornost Austrije za poboljšanje ponude vještina i obrazovnih ishoda učenika u nepovoljnom položaju, ali potrebne su dodatne mjere kako bi se smanjio postojeći nedostatak radne snage i vještina. To bi moglo uključivati promicanje pristupa tržištu rada za starije, niskokvalificirane radnike i osobe migrantskog podrijetla, sprečavanje ranog napuštanja školovanja među mladima migrantskog podrijetla te poboljšanje osnovnih vještina učenika u nepovoljnom položaju i učenika migrantskog podrijetla.

(27) Unatoč određenim pokušajima diversifikacije Austrija i dalje uvelike ovisi o ruskom plinu. Iako se opskrba plinom iz Norveške, a u manjoj mjeri iz sjeverne Afrike i srednje Azije, povećala 2023., uvoz iz Rusije dominirao je opskrbom plinom, posebno tijekom zime (98 % ukupnog uvoza u prosincu 2023.). Kako bi proširila transportni kapacitet iz susjednih zemalja kao što su Njemačka i Italija, Austrija je podržala ciljana ulaganja u modernizaciju svoje infrastrukture plinovoda. Istodobno, mjere iz plana za oporavak i otpornost Austrije, kao što su ulaganje u energetsku učinkovitost i zamjena grijača na fosilna goriva, doprinose smanjenju potražnje za plinom i ubrzavaju zelenu tranziciju. Vlada je najavila novi plan za raskid dugoročnog ugovora o opskrbi s ruskim poduzećem Gazprom i uvođenje obveze za domaće dobavljače plina da diversificiraju opskrbu radi odmicanja od Rusije, ali bez jasnih rokova za provedbu. Rizična je opskrba Austrije energijom jer nema jasne strategije za odvajanje od ruskog plina.

(28) Instalirani kapacitet za energiju iz obnovljivih izvora u Austriji povećao se 2022. za 6 %. Iako se solarna energija, posebno fotonaponska, nastavila snažno povećavati, energija vjetra ne prati brzinu širenja solarne energije. Modernizacija i proširenje skladištenja električne energije te prijenosnih i distribucijskih mreža, posebno između istoka i zapada Austrije, postalo je goruće pitanje zbog cilja Austrije da se do 2030. 100 % električne energije proizvodi iz obnovljivih izvora. Za to su potrebna veća ulaganja i brža integracija dodatne proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u sustav, kako je utvrđeno u prvom planu za integriranu mrežnu infrastrukturu objavljenom u travnju 2024. Austrija je predstavila daljnje mjere za ubrzanje energetske tranzicije, ali Parlament još nije donio revidirani Zakon o tržištu električne energije i Zakon o plinovima iz obnovljivih izvora.

(29) Mjere Austrije za smanjenje emisija stakleničkih plinova u posljednjih nekoliko godina počinju donositi rezultate. Emisije stakleničkih plinova koje nisu obuhvaćene sustavom EU-a za trgovanje emisijama smanjile su se 2022. za 5 %. Međutim, između aktualnih politika i austrijskog dogovorenog cilja raspodjele tereta od 48 % do 2030. u skladu s Uredbom o raspodjeli tereta u odnosu na razine iz 2005. postoji razlika od 21 postotnog boda. Austrija još treba Komisiji dostaviti nacrt ažuriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana, koji je trebao biti dovršen u lipnju 2023., u kojem navodi kako će pokušati premostiti tu razliku. Austrija je uvela određivanje cijena emisija CO_2 za sektore izvan ETS-a, što je korak u pravom smjeru, ali emisije iz prometa po stanovniku i dalje su iznad prosjeka EU-a, među ostalim zbog relativno niske porezne stope za dizel, što dovodi do takozvanog „benzinskog turizma”. Austrijski plan za oporavak i otpornost sadržava niz reformi i ulaganja u području održivog prometa, ali ima prostora za dodatne mjere za smanjenje emisija, uključujući poboljšanje javnog prijevoza u ruralnim područjima.

(30) Imajući u vidu blisku povezanost gospodarstava država članica europodručja i njihov zajednički doprinos funkcioniranju ekonomske i monetarne unije, Vijeće je u 2024.

državama članicama europodručja preporučilo da mjere za provedbu preporuke o ekonomskoj politici europodručja poduzmu i u okviru svojih planova za oporavak i otpornost. Za Austriju, preporuke 1., 2., 3. i 4. doprinose provedbi prve, druge, treće i četvrte preporuke za europodručje.

PREPORUČUJE da Austrija u 2024. i 2025. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Pravodobno dostaviti srednjoročni fiskalno-strukturni plan. U skladu sa zahtjevima reformiranog Pakta o stabilnosti i rastu, u 2025. ograničiti rast neto rashoda[21] na stopu koja je u skladu s uvjerljivim smanjivanjem duga opće države u srednjoročnom razdoblju i poštovanjem referentne vrijednosti od 3 % BDP-a iz Ugovora. Poboljšati fiskalnu održivost zdravstvenog sustava i sustava dugotrajne skrbi. Pojednostavniti i racionalizirati fiskalne odnose i nadležnosti na svim razinama vlasti te uskladiti nadležnosti za financiranje i potrošnju. Dodatno poboljšati strukturu poreza kako bi se smanjilo porezno opterećenje i pomogao uključiv i održiv rast.

2. Riješiti problem novih kašnjenja kako bi se omogućila kontinuirana, brza i djelotvorna provedba plana za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, i tako osigurati završetak reformi i ulaganja do kolovoza 2026. Ubrzati provedbu programâ kohezijske politike. U okviru preispitivanja u sredini razdoblja, i dalje se baviti dogovorenim prioritetima i radi poboljšanja konkurentnosti razmatrati mogućnosti koje pruža inicijativa Platforma za strateške tehnologije za Europu.

3. Poticati sudjelovanje žena na tržištu rada, među ostalim poboljšanjem kvalitetnih usluga skrbi za djecu, i starijih radnika. Poboljšati rezultate na tržištu rada za skupine u nepovoljnom položaju, kao što su niskokvalificirani tražitelji zaposlenja i osobe migrantskog podrijetla, i podići razinu njihovih osnovnih vještina, počevši na razini škole. Promicati dinamičnost poslovanja, osnivanje i rast mladih poduzeća, među ostalim lakšim pristupom rizičnom kapitalu.

4. Poboljšati energetsku sigurnost ubrzanjem diversifikacije opskrbe plinom iz izvora koji nisu ruski. Dodatno smanjivati emisije, posebno u prometnom sektoru.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

[21] U skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1263 „neto rashodi” znači državni rashodi bez izdataka za kamate, diskrecijskih mjera na strani prihoda, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te jednokratnih i drugih privremenih mjera.